

w sprawie wniosku Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 863/2022 dnia 6 października 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i wydaje ocenę pozytywną z okresem obowiązywania do 6 lat

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na poziomie jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim uzasadniają zmianę oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 863/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 października 2022 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie nie w pełni umożliwia studentom kierunku pedagogika specjalna osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się.
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów – zostały spełnione częściowo.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Wydanie oceny pozytywnej na okres dwóch lat, uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Błędne przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.

Kierunek pedagogika specjalna został przyporządkowany do siedmiu dyscyplin: pedagogiki jako dyscypliny wiodącej w 68% ECTS, nauk o komunikacji społecznej i mediach w 13% ECTS, psychologii w 11% ECTS, nauk medycznych w 4% ECTS, nauk socjologicznych w 2% ECTS, nauk prawnych w 1% ECTS i filozofii w 1% ECTS. Procentowy udział liczby punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów jest znikomy dla takich dyscyplin jak: nauki medyczne, nauki socjologiczne, nauki prawne i filozofia. Jest mniejszy niż 5%, nie znajduje odzwierciedlenia w celach i efektach uczenia się, a także nie stanowi jednego z podstawowych elementów, na których skonstruowana została koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika specjalna. Wymienione dyscypliny mają charakter subsydiarny, względem całej koncepcji kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego, Uczelnia nadal stoi na stanowisku, że takie przyporządkowanie kierunku do siedmiu dyscyplin jest zasadne i stanowi „*integralną podbudowę do efektywnego przygotowania pedagoga specjalnego*”. Stwierdzono też, że „*realizowane na kierunku pedagogika specjalna treści z zakresu dyscyplin: nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki socjologiczne, filozofia, nauki medyczne oraz nauki prawne, mimo iż nie są wyróżnione wprost w efektach uczenia się, są realizowane w treściach na poszczególnych przedmiotach przez odpowiednio dobraną kadre*”.

W związku z takim stanowiskiem Uczelni, zarzut zostaje podtrzymany. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia studiów na kierunku pedagogika specjalna. Powinno być też ujęte w koncepcji kształcenia i mieć odzwierciedlenie w efektach uczenia się. Przyporządkowanie kierunku pedagogika specjalna do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. W przypadku takich dyscyplin jak: nauki medyczne, nauki socjologiczne, nauki prawne i filozofia tak nie jest. Wymienione dyscypliny mają subsydiarny charakter wobec pozostałych, a zwłaszcza wobec dyscypliny wiodącej; pedagogiki.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, iż w żadnym zapisie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.574, z późn. zm.), ani w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącym Szczegółowych kryteriów dokonywania oceny programowej (Profil ogólnoakademicki) nie istnieje zapis stanowiący o liczbie dyscyplin i procentowego ich przyporządkowania do kierunku.

Kierunek pedagogika specjalna prowadzony na poziomie studiów jednolitych magisterskich realizowany na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie był oceniany przez zespół oceniający PKA w połowie cyklu kształcenia – pierwsi absolwenci ukończą studia magisterskie w roku akademickim 2023/2024. Kierunek został przyporządkowany do siedmiu dyscyplin. W wyjaśnieniu złożonym dnia 19 lipca 2022 r. szczegółowo uzasadniono przyporządkowanie kierunku do wymienionych siedmiu dyscyplin. Dokonano jednak zmiany przyporządkowania ocenianego kierunku do dwóch dyscyplin (pedagogika 93%, psychologia 7%). Potwierdzeniem wprowadzonych zmian jest uchwała

Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej nr 4.27.06.2022 z dnia 27 czerwca 2022 r. w sprawie: ustalenia planów i programów kierunków studiów dla cykli rozpoczynających się w roku akademickim 2022/2023.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza, że istnieją podstawy do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 1 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.**

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nie w pełni skuteczne funkcjonowanie na kierunku obowiązującego w Uczelni wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Brak wystarczających działań w zakresie polityki jakości i tym samym działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, wynikających ze zbyt dużej i nieuzasadnionej realizowaną koncepcją kształcenia liczby dyscyplin, do których został przypisany kierunek.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że odniosła się do tego zarzutu w kryterium pierwszym, nie podejmując działań zmierzających do zmiany dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek pedagogika specjalna.

W związku z takim stanowiskiem Uczelni, zarzut zostaje utrzymany. System odpowiedzialny za politykę jakości w tym: projektowanie, zatwierdzanie i monitorowanie jakości kształcenia na kierunku pedagogika specjalna nie jest skuteczny, skoro nie wykrył nieprawidłowości przypisania do zbyt dużej liczby dyscyplin kierunku pedagogika specjalna, co nie ma odzwierciedlenia w efektach uczenia się. To oznacza, że system wymaga weryfikacji i zapewnienia większej sztuczności w diagnozowaniu niezgodności i błędów.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała, że Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje systematycznego monitoringu programu studiów i przedstawiła dodatkowe informacje w tym zakresie.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła dodatkowe wyjaśnienia i informacje o działaniach naprawczych, które niwelują istotę zarzutu.

W związku z powyższym Prezydium PKA **stwierdza, że istnieją podstawy do zmiany oceny stopnia spełnienia kryterium 10 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione”.**

Biorąc pod uwagę, że istnieją podstawy do podwyższenia oceny kryteriów 1 oraz 10 z „kryterium spełnione częściowo” na „kryterium spełnione” oraz fakt, że Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze niwelujące istotę zarzutów Prezydium PKA stwierdza, iż zaistniały przesłanki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

Uchwała nr 981/2022
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 1 grudnia 2022 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Stanisław Wrzosek
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/